

ВЕЛИКА СРБИЈА

LA GRANDE SERBIE

БРОЈ 10 сант.

Директор А. ЈОВАНОВИЋ

БРОЈ 10 сант.

РУСИЈА И БАЛКАН

III.

Русија и Србија

Русија — то је појам који у свима крајевима нашега народа симболише исполнску снагу, храброст, моћ и непобедност, реч, која код свакога Србина изазива неограничену оданост и поштовање према православној царству, поштовање које је идентично религиозном култу побожних нација; то је појам који је вековима бодро наш народ у данима мучних и неравних борби за своја национална и грађанска права, то је истовремено и сила која и данас одржава наш народ у непоколебљивој вери да је победа правде и морала на нашој страни, јер се боримо да бисмо извојевали од наших непријатеља оно што нам је дала и природа и провидјење. Том неограниченом љубављу према Русији прожет је цео наш народ свију области и столећа. То су факта и истине које констатују и први наши хроничари. Јер чим је створена прва наша државна организација, ми nailазимо на руске калуђере које видимо на двору Немањином где су обасипани са нарочитим почастима и обилатим даровима. Па онда име нашег првог просветитеља и великог државника Светога Саве нераздвојно је везано за историју руског манастира Пантелемона на Атону, а доцније, када је наша средњевековна Србија успешно развијала своју културно цивилизаторску моћ у свима гранима друштвеног и државног живота, она је свесрдно помагала своју сестру, велику Русију, коју је судбина бацила у тешко татарско ропство... Тада је Србија слала тамо црквене књиге, одежде и учене људе и обилате новчане помоћи.

А после, ми смо изгубили нашу политичку слободу и то баш онда, када је наш народ најречитије изразио свуколику величину свога духа; Русија нас није могла помоћи, јер је и она тада водила тешке борбе за своје народно ослобођење и уједињење, али се зато она појављује као наш заштитник од седамнаестог столећа, па до данас, указујући у свима моментима наше бурне прошлости, сву-

колику величину њеног великодушност стараша око нашег националног и државног препорођаја. Јер наш дивовски устанак, наше сјајне борбе и патње, наш нови државни организам — све је то сједињено са напорима руске државе да се васпоставе на Балкану они односи, који су освештани нашим националним идеалом који базира на чисто етнографском принципу.

Други моменат, веома значајан у нашој историји, јесте период ослободилачких ратова седамдесет шесте и осме године, ратови које смо заједно водили, који су нас најпосле као победнице довели на Берлински Конгрес где смо били принуђени да примимо оне клаузуле о миру, по коме је Аустрија зграбила плодове наше победе и тако постала балканска држава, јер је то била жеља централних држава, оних сила, противу којих се боримо данас са целим просвећеним светом.

Русија нас је помагала и у свима просветно религиозним питањима у свима крајевима Старе Србије, од босанске границе па све до наших јужних етнографско-националних граница, јер је правилно поимала наш национални напор чији је смер био спасавање нашег народа од разних туђих утицаја....

Ми смо највише страдали, нема народа на свету чија је повест испреплетана тако тешким народним искушењима, нема народа који је толико крви пролио за своје ослобођење и уједињење као што је случај са нама — Србима. И Русија је била вазда на нашој страни, помоћ њене моћне деснице осетио је и Карађорђевић и Милошевић период; она је вазда бодрила над нашим државним интересима од постанка Србије до данас, штећи сва наша национално-државна права у границама могућности, али ипак наши напори, скопчани са огромним жртвама, нису уродили оваквим резултатима, који су требали да буду природна последица нашег историског развјатка, јер су разни спољни чиниоци деструктивно утицали на наш државни и национални организам.

Сам географски положај у вези са недовољном агилношћу и знатним грешкама наших ранијих генерација, учинише да је највеће бreme народног прегнућа пало на данашње поколење, коме је судбина оределила да оно заврши започета дела наших предака. И ми можемо потпуно и са непоколебљивом вером и поуздањем гледати у нашу светлу националну будућност, јер се с нама бори наш највећи пријатељ и заштитник, наш најискренији и вековни савезник: Руски Народ. И ми верујемо да ће резултати ове велике борбе задовољити обостране интересе, ако се рационално искористе сва наша историска искуства, која су од увек била најбољи учитељ живота како појединца, тако и појединих држава и народа. Правда и сила, истина и морал су на нашој страни, и није далеко време остварења значајног пророчанства Руса Горчакова, који је, после донете одлуке о окупацији Босне и Херцеговине, са патосом и вером у победу морала узвикнуо: Аустрији ће бити гроб на Балкану...

Политичке вести

Атина. — У току јучерашњег дана Сер Елиот посетио је министра спољ. послова Залокостоса а Карадас начелник министарства посетио је г. Гизмена. Немачки посланик фон Мирбах посетио је Залокостоса.

Адмирал Фурне био је у аудијенцију код краља са којим је разговарао један сат. После посете адмирала министар председник конференца је са краљем. После подне сазвана је министарска седница.

Према информацијама из сјетурног извора министарски је савет одлучио да задовољи захтеве Споразума а нарочито питање да се неважњавају чиновници и офацири који су се придружили народном покрету.

Страна штампа

Победа на Вердену

«Бернер Таблат» (швајцарски германофилски лист): «Изгледало је немогуће, да је Франуска могла концентрисати, изван Соме, количине муниције и артиљерије, потребне за једну велику офанзиву, али у тој земљи неограничених могућности, успело се да у стварност приведе оно, што је теоријски иважило као немогуће.»
«Бунд» (писац Стегеман): «Ус-

пех Француза на Вердену важан је, јер он показује поново њихову борбену вредност, значај изненађења и са коликом напрегнутошћу свих својих напора Немци имају да се боре.»

«Франкфуртер Цајтунг»: «Немачка артиљерија била је повучена на положаје позади, што објашњава, да Французи нису запленили топова и густа магла спречила је нашу артиљерију да интервенише ефикасно. С друге стране, експлозија стоваришта бензина и ручних бомби у утврђењу Дуомон принудила је гарнизон да га евакуише.»

«Локал Анцајгер» (полузваничан лист): «Напад извршен од Француза сев. од Вердена, 11. октобра, допустио им је да постигну локалан успех: који није врло важан, али који се не може оспоравати. Сад је могућа показати, под каквим је околностима добивен овај успех. Сетимо се најпре, да наши положаји на Вердену нису бирани, да би се тамо дуго остало у дефанзиви. Ми смо против Вердена још водили офанзиву, када су битка на Соми и офанзива Брусилова принудиле нашу команду да одложи ову офанзиву верденску. Али треба се сетити да реч «одложити» не значи «напустити». Наши положаји на Вердену били су дакле у неколико случајни (привремено). Ова ситуација у околини Дуомона није била врло повољна за одбрану.»

Химна варвара

«Мађарорсаг (лист г. Јуста и графа Карољи, стихови песника Габора Олаха):

«Страшни касапине, Хивденбурже, у твоје време грмегранате 42.

«Стара смрт кочи се пред тврдим маршалским очима;

У кошуљи са засуканим рукавима, ти режеш својим страшним ножем руску дивљач и угушен живот степе под твојом гвозденом мишицом.

Из искасањеног меса избијају извори крви.

Руско дете плаче у трбуху своје матере и боји се да се роди од страха да не буде војник (!).

Пазите, слушају те лавови као што св ти, који хоће да скачу и када ти кајзер пружа руку, цео исток цвокоће зубима у грозничавој јези «

Грчка штампа

«После славних ратова од 1912 до 1913 године Грчка, у жељи да постане јака према суседним државама, одлучи да створи силну војску и да своје границе утврди. И заиста, створено је пет корпуса војске савршено наоружане и снабдене потпуном ратном

ПРЕТПЛАТА ИЗДАЦИЈА:

Месечно 3 франка, тромесечно 9 франка, годишње 36 франка

ЦЕНА ОГЛАСИМА:

Ситни огласи 0.20 фран. од петитног реда, већи огласи по погодби. Новац се подже државним комесарима и дипломатским заступништвима.

ЛИСТ ИЗЛАЗИ СВАКИ ДАН ПО ПОДНЕ

Пошту слашти преко Краља, Срп. Генерал. Консулата у Солуну.

РУКОПИСИ СЕ НЕ ВРАЋАЈУ

Стар редакције Коломбо улица бр. 34 Salonique

Поједини бројеви се могу добити у Солуну код агенције «Друштво грчке штампе» улица Булароктон бр. 5, близу главне поште.

спремом, а у исто доба отпочело је утврђивање граница и вароши Кавале.

Наша је граница према Бугарској природно утврђена и чини немогућим прелаз великих армија, сем неколиких тачака куда мора проћи непријатељ који дејствује према Македонији — Солуну. Ти су пак прелази утврђени следећим утврђењима:

- 1) Утврђење Идес, врло важно, са 6 топова, који дејствују према свима прелазима реке Месте.
- 2) Утврђење Букија, исте важности.
- 3) Утврђење Тулубар.
- 4) Утврђење Лисе.
- 5) Утврђење Феа Петра.
- 6) Утврђење Стартиста.
- 7) Утврђење Рупел.
- 8) Утврђење Дова-Тепе.

Сва су ова утврђења најновијег система, у вези међу собом, наоружана топовима од 75 и 87, маринским топовима од 12, градским од 15 и 10,5, снабђена потпуно муницијом и профијантом, — укупно 50—60 топова тешких и брзометних са толиким истим бројем минобацача.

Вредност ових радова је овака: материјал и рад 2 милиона, а наоружање с муницијом и храном око 1 и по милион. Према томе вредност сваког од ових утврђења износи на 3 до 4 милиона, дакле вредност свих осам је 32 милиона.

Што се тиче Кавале, стратегијски вавредно важне, сви су висови околу ње претворени белим у утврђења. Већ је било готово 12 великих утврђења као оних 8 горњих. Што је сиромашна Грчка имала материјала на расположењу, употребила га је ту. Сви запленили турски и бугарски топови су ту, са свом муницијом. Сви остали тешки топови, сав материјал старих утврђења ларских, и гвоздене шине трамвајске све је употребљено ту.

Бугари држе 7 од граничних утврђења (само Дова-Тепе држе Савезници) и свих 12 утврђења Кавале, са муницијом и храном, што све укупно износи вредност од 560 милиона.

Те је политика. Нека се демантују горња факта. Нисмо политичари. Грци смо.

Специјалист, офицер—револуционар (Из «Неа Елас» број 1078).

Пол-Луј

У будуће ће се сви огласи примати у уредништву.

СА РАТНИХ ФРОНТОВА

Француски коминике

Париз, 28. окт.

На фронту Соме није било важних догађаја.

Артиљеријски дуел и мали пешачки сукоби близу Саји-Саји-зела и јужно од Пресоара, у току којих су Французи очистили неколико... и заробили војнике. Заробљеници тврде да су Немци претрпели огромне губитке код Саји-зела.

Немци су јако бомбардовали сектор Дуомон Во. Француска је артиљерија одговарала.

Солунски фронт. — Није било важних догађаја, рђаво време још траје.

Италијански коминике

Рим, 28. окт.

Рђаво време је омело развијане операција. У околини које 290 јужно од брда Печинке на Карсу, нашли смо једну батерију од три топа калибра 205 м. м. са муницијом коју је непријатељ напустио. Целокупан број топова које смо запленили у току ових операција износи 15 од којих су 13 средњег калибра.

Непријатељски аероплани бацали су бомбе у околини Мон-фалконе. Било је рањеника и један је погинуо.

Румунски коминике

Букурешт, 26. окт.

На северном и северозападном фронту у долини Тротуса непријатељ је напао у правцу Мунчелула али је био одбијен. У долини Асаула наше су трупе обориле један аероплан типа «Хинденбург». Заробљени су пилот и жандарм. Код Босла Вале, Брачоца и Пределуса и у долини Прахове воде се борбе. У области Драгославеле, одбили смо један непријатељски напад. Лево од Олте борба се води јужно од Титолта Раковица. На јужном фронту непријатељ је отворио јаку артиљеријску паљбу дуж Дунава.

У Добруци заузели смо, уз припомоћ ескадрила на Дунаву, варош Харсову, коју је непријатељ западио при повлачењу; запалио је и село Картел.

Руски коминике

Петроград, 28. окт.

На западном фронту јужно од Дорна-ватре у области Ведбова борбе се настављају. Јужно од села Ховтло, Аустријанци врше противнападе.

На румунском фронту источно од реке Бузеа, Румуни су одбили Немце, заробили око стотину војника и запленили један митраљез.

У долини Јула одбијени су сви непријатељски напади.

У Добруци наше су трупе потисле претходне непријатељске јединице и напредовале на југ. Варош Харсова је у пламену; непријатељ је западио.

Немци о Французима

Лондон, 28. септембра.

Дописник «Дејли Телеграфа» у Паризу пише да је после заузимања Дуомона један немачки заробљени официр изјавио команданту једног звањског пука:

«Ваши су војници најплеменитији и најхрабрији које сам срео у животу. Тешким се што су ме такви ратници победили.»

Пред Транселојем

Лондон, 28. окт.

Енглески листови јављају да се британске трупе налазе већ близу гробља Транслоја и на 3 четврти миље зап. од истога села.

Италијански успех

Рим, 28. октобра.

Дописник «Дејли Телеграфа» у Милану пише да италијанска војска држи сада врло важне положаје, пошто су разрушиле велике одбранбене аустријске линије на простору од 12 миља, на најистакнутијим местима и у дубини од 13—14 миља. Овом је успеху највише допринело бомбардовање станице Набресине која је била потпуно срушена на неколико дана пре напада и која је толико омела саобраћај да је непријатељ био у апсолутној немогућности да шаље појачања возом.

Немачке лажи

Лондон, 28. октобра

Немачки безжични телеграми протурили су последњих дана један извештај «Берлинер Тагеблата» од свог дописника са Соме, у коме се с највећим цинизмом тврди, да су Савезници тамо претрпели «страшан пораз».

Међутим последњи коминике немачког генералштаба са потписом генерала Лудендорфа јавља: «Наши одреди, који су се били помакли напред у јужном делу села Абленкура били су принуђени да се повуку и село Пресоар изгубили смо».

Извештај «Берлинер Тагеблата» стоји у очевидној супротности са званичним извештајем немачког генералштаба.

Потопљена «Арабија»

Лондон, 28. окт.

Бритавски адмиралитет јавља, да је прекоокеанска лађа «Арабија» торпедована у Средоземном мору 24. окт. по подне без претходног извешћа. На лађу је било 437 путника, међу овима 169 жена и деце. Једна оближња лађа успела је да спасе све путнике. Изгледа, да су услед експлозије погинула само два лоджача.

Исти коминике саопштава, да је досад 2497 путника нашло смрт у торпедовању 11 енглеских прекоокеанских лађа.

Немци евакуишу Констанцу

Петроград, 28. октобра.

Према извесним вестима, Немци под пресијом савезничких трупа приморани су да евакуишу Констанцу. У Добруци наше трупе настављају своје напредовање на југ. Непријатељски аероплани напали су варош Сулину. Један је од њих у борби са румунским пилотима био приморан да се спусти на земљу. Цела је посада аероплана заробљена.

Операције на Балкану

— Ситуација Румуна знатно побољшана —

Париз, 28. окт.

Ситуација румунске војске побољшала се знатно. Вести са средњег фронта, као и из Добруце повољне су и сваки даном све су боље.

О последњим успесима румунским, од којих изгледа најважнији успех постигнут на крајњем румунском левом крилу, у долини Јула, вели «Журнал»: «Ово побољшање накнађује знатно повлачење Руса Румуна у Добруци, где је већ саграђен одличан мостобран на Дунаву и прешло се потом у успешну офанзиву.»

Пуковник Х. Х. пише о томе у «Голоа»: «Изван је сумње, да су обилата руска појачања у Добруци омогућила румунским трупама, да одбране превоје Карпата и да се победоносно одупру напредовању армија надвојводе Карла у правцу Букурешта. Тако с дана на дан постаје интимније и ефикасније јединство идеја и акције генералштаба разних савезничких армија.»

Полиб у «Фигару» коментарише овако ситуацију: «Бугари, који чине главни део Макензенове војске с правом су зазирали од једне контраофанзиве, која би се полазећи од ушћа Дунава спустила са северног ланца Добруце на равнину. Ту би најмањи резултат имао велике последице. Централне државе нису се од интервенције Румуније плашиле само због угрожења линије Берлин—Цариград преко Софије, већ и због проширења њиховог борбеног фронта за преко хиљаду километара. Требало је бранити тај фронт: ови војници, покупењени одасвуд од Хинденбурга недостају сад на Двестру, на Сочи, на Меаи и на Сони.»

Спајање Макензена и Фалкенхајна не само што би непријатељима донело неколико најбогатијих покрајина румунских, већ би им и фронт био смањен за 600 км. Пресећи пут Хинденбургу био је дакле један од највећих интереса Споразума.

Споразум је то одмах увидео. Руси долазе. У Македонији зима долази касно. Спајање талијанских и наших трупа у горњем Епиру није без значаја. Атинска влада попушта; она нас неће узнемиравати. Адмирал је говорио јасно. Треба енергично хтети и делати, свуда, исто тако.»

Гистав Ерве пише у «Виктоару» о значају талијанске акције за Балкан: «После Руса они који могу можда највише помоћи Румуне јесу Талвјани. Они су свакако у згоднијем положају од Енглеза, да пошаљу јаку помоћ. У бољем су положају од нас у погледу на континенте људи. Од свих Савезника ми смо у људству готово највеће жртве имали. Разлог је прост: ми смо у сталној борби већ 27 месеца, док Енглеска сад тек почиње учествовати пуном снагом, а Италија је ушла у рат 9 месеца после нас и на фронту мањих размера а лакшем за одбрану. Италија која има знатне резерве у људима, које може још за дуго дрпети.»

Са синоћ. концерта

Инжињер Коловић, у пркос уметничком времену и у пркос свим препрекама, које пружа ова солунска сурова свакиданшња блатних, пренатрпаних, и прљавих сокака и кавана, привео

је у дело потпуним успехом једну сретну замисао.

Синоћни концерт био је једна мала манифестација културне Европе! Он је у овој неуметничкој пустињи био као оаза у коју се не слутећи изненада дође и у чијој благој питомини, бар за час душа се одмара и ужива. Осветљена дворана окићена Савезничким заставама и лепим главама љупких дама, била је пуна и отмености и интелигенције. Њен колорит и изглед свеж и необичан за ове дане.

У ложама: Његово Краљевско Височанство, Наследник Престола Александар;

Министри Унутр. Дела и Војни г. г. Љуба Јовановић и генерал Божа Терзић;

Командант Источне војске, генерал Сарај;

Есад паша;

Г. Бензелос, председник провизорне Владе;

Начелник штаба Врховне Команде генерал Војовић; начелници савезничких штабова;

Конзули савезничких земаља са особљем конзулата;

Кнегиња Нарискин.

Пространи партер дупке пун представника војних и цивилних власти, српских и савезничких официра као и огроман број солунске публике.

У тишини, у којој се осећала радозналост и жеђ наслућенога уметничкога уживања, појавио се први од уметника виолиниста Коловић. Сигуран, отмен одсвирао је Мазурку Бјевљавскога и српске арије.

У ову његову композицију српских арија, унео је много топлине и много карактеристике из поезије наше народне душе. Није суштао ни у Кубеликовој серенади, ни у Циганским аријама, у којима је показао вештину у неизбројивим прелазима и пицкатиња.

Маргаритис на пијану у комадима које је сам сретно компоновао, показао се мајстор технике, он влада инструментом као ушитољеном животињом, у извођењу јачине тонова има много вештине и елеганције.

Мазенс испунио је дворану својим јаким широким, дотераним до танчине гласом. Његови гестови у оперскоме певању природни су и умерени. Даје утисак потпуно израженога уметника.

Јовановић задивио је публику својим бистрим тоновима, и интерпретацијом у широком

ФЕЛТОН

Руска свечаност у Солуну

Јуче је на дан свога заштитника олд. «Руска болница св. Димитрија» на скроман али искрен и вредно топли начин прославила дан свога свеца. Под сводовима узорите ове грађевине ове стлне руске болнице у Солуну тога дана су певане песме у славу Бога и уздизане усрдне молитве Творцу и св. Димитрију за победу Савезничког оружја и васпостављање малих држава које су нале као жртве тевтонскога и бугарскога беса а нарочито за васпостављање наше драге Отаџбине Србије, верне савезнице моћних бораца за правду и слободу човечанства: Руса, Француза и Енглеза.

Пуковски свештеник отац Владимир у импровизованој богомољи у коридору боанице пред операционом салом, одслужио је свето Богослужење уз припомоћ ктитора потпуковника г. Бурењина. На јектеније одговарао је хор московских певача под регентством г. Строкова регента храма «Христа Спаситеља» у Москви не само окладно и успешно, него и са пуним хришћанским полетом и хришћанском топлином и скрушеношћу; певајући делове из литургије Борњанскога и Чеснокова. По свршеној литургији отац Владимир изговорио је беседу пуну крепког уверења у успешан исход овог рата на страни

оних који се боре за правду, једнакост и слободу у свету, а то су наши моћни Савезници; истичући са особито болним тоном велике жртве које је наша мала али храбра српска војска поднела у великом заједничком делу. Али те жртве рекао је он, богатоће се надокнадити, јер српски народ штите моћне армије трију великих сила а осим тога и узвишена племенитост старијег му брата, рускога народа, који је готов поднети све жртве не само за васпостављање прегажене и поробљене Србије него и за њено увеличавање и проширење до граница које јој припадају по праву традиција, народности и историје. Ма крају одао је, у дому милосрђа хвалу и почит армији која ћутке али несрдно и милостиво дела на пољу добра: «армији» милосрдних сестара, ко-

је су пошле у војну да брани својој помоћу у данима тешкоћа у данима болова и рана.

Свечаности је присуствовао руски војни аташе на српском двору генерал г. Артаманов, руски конзул г. Кал са госпођом и ћерком и вицеконзулом г. Клеменком, г-ђа Софотеров, г. г. пуковници: Сондермајер начелник санитетског одељења Врховне Команде, Драгомир Милојевић делегат Врховне Команде код Штаба Источне војске Лазар Генчић, и већи број руских официра са пуковником г. Тарбјевим на челу, и неколико француских официра као и капетан брода «Одеса» г. Здравковски његов помоћник г. Вавилов и марински трговачки агент г. Михаилов. Све њих је дочекао са славенском гостопримљивошћу симпатични управник болнице г. Софотеров који је уз

припомоћ пуковника г. Бурењина и вредног и преданог помоћника свога г. д. р. Трифуна учинио да званце оду после богатог ручка и закуске тек пред мрак очарани и задовољни.

За време ручка и после подне свирао је војни оркестар IV руске бригаде под управом свога диригента г. Фидељмана, првог концертмајстера Великога Театра у Москви одабране пијесе са пуним успехом. Нарочито се истиче увертира за «Мињону» «Славенски марш» и потпури из «Живот за цара» од Глинке. Болесници болнице, гости и велика маса света која се била окупала око зграде тапшали су и поздрављали диригента и свраче.

Али нарочито је дирљиво било када је хор певача запевао Химну Српску и «Што ћу тиш, ћу тиш, Србине тужна». Тапшању

стилу онога што испод његових прстију излази.

Мијатовић својим пријатним тенором у интерпретацији Бајићевих српских напева, успео је да изрази меланхолију чежње и весела народне душе. У једну

реч публика се, усрдно аплаудирајући уметнике, развила са концерта задовољна и пуна уметничких утисака, и његов успех био је у свакоме погледу бољи него што се и замислити могло.

Иво Ђипико.

ДНЕВНЕ ВЕСТИ

Афера Калиматиотиса.

Једна група гунаристичких посланика посетила је јуче председника атинске владе г. Ламброса и тражила интервенцију ове ради расветљења афере г. Калиматиотиса, а уједно је тражила од владе, да ова протестује због претреса куће г. Калиматиотиса. Г. Ламброс је одговорио, да је он у име владе због тога већ протествовао код британског посланика, и да је државном тужиоцу наређено да поведе истрагу.

Инцидент у Епиру.

Грчки министар унутрашњих дела извештен је да је једна наоружана чета забранила да прође пут за Јањину једном италијанском официру који је био у друштву француских и српских официра. Сви су се официри свратили у Арту. Влада је послала једну патролу да трага за четом.

Нови добровољци

Како из Атине јављају једна група од 300 војника и маринаца са 15 официра кренула се из Атине за Солун, да ступи у војску Народне Одbrane.

Сумарен пред Волосом.

Из Атине јављају, да су грчки жандарми из пристаништа Волоса примешали прексинах увече на пучини један сумарен, који се загиурио два пута и опет помолио на површини.

Мораторијум у Грчкој.

Атински министар правде намерава да одреди комисију, која ће извршити измене у закону о мораторијуму.

Захтев конзула у Јањини.

Из Јањине јављају: Савезнички конзули посетили су јуче по подне јањинског окружног начелника и тражили од њега да предузме мере против напада на чиновнике консулата, када путују по околини као и на италијанске официре. Међу нападачима има и војника. Истовремено су тражили, да се ухапсе извесна лица у Јањини, на која се сумња да организују ове а-

тентате, као и да се пусте да отпугнују официра, који хоће да се придруже Народној Одбрани. Јањински начелник обећао је да ће ускоро одговорити.

Нова торпедовања.

Према телеграму из Лондона, немачки сумарени торпедовали су још 5 једрилица и једну лађу норвејску.

Два дана без меса.

Јављају из Милана, да је комисија за снабдевање одлучила да установи два дана без меса у Италији.

Читуља.

Мој сестраћ активни пешад-поручник, водник Милан Максимовић, из Ваљева, умро је тешко рањен, 14. ов. мес. храбро се борећи на прагу своје отаџбине, о чему, с болом у души, у име целе његове породице извештавам све познанике и пријатеље драгог ми сестрића.

Влајко Тадић, обвезник.

Извештај из Србије

Даринка В. Николића, учитељ, из Београда, са Бошком Војводе Добрица 12 моли Воју Ненадића у Солуну за извештај о Влади и моли да му јави да одмах пошаље повећу суму новаца.

Ленка Кристић из Београда Македонска 32. извештава Косту П. Кристића да је примила његове и Ђокине Карте. Новац примила. Милка каже да новац није примила. Поздрав.

Божа Ристић председник из Београда извештава Илију Ристића, обвезника да је прочитао оглас и новац примио. Извести Спиру, Витомира и остале да су њихови здрави.

Наталија С. Михайловић из Београда Небојшина 16 јавља своје мужу Станимиру Михайловићу пешад. капетану да је примила 239.10 кр. Здраво је и налази се у Београду код Виде и Владе. Новац нека шаље даље на њену адресу и нека јави штаје

са Светом и Савом а Душану да пошаље новац.

Добрица Милосављевић из Великог Села моли за извештај о Милосаву Милосављевићу војнику из В. Села.

Цвета Тасић, из Крагујевца, моли за извештај о Живадину Стојановићу, резерв. нареднику.

Емилија и Стана Симић из Крагујевца, извештавају брата Милутина Симића пешад. поручника да су примили новац у круна 308.50. Сви су здраво и моле за извештај о Бранку Јанаћковићу.

Пауна Савковића, кафецију извештава његова сестра, да су сви живи и здрави као и породица Милана Јовановића.

Јула Ђ. Вуковић, из Врдила (Краљево) извештава Ђорђа Вуковића, да је примила 120 круна и сви здраво.

Софија Петровић из Београда, Поцерска бр. 19 моли за извештај о мужу Кости С. Петровићу, служитељу Народне Банке, Лепосава Брзакочић, из Јагодине. Унтер Хауптштаб Бр. 110 моли за извештај о Светолику Брзакочићу поручнику, Димитрију Нешићу, капетану, Светолику Стефановићу, профитант колона. Њихове су породице здраве. Моле за што бржи извештај.

Илија С. Николић, књиговођа из Јагодине моли за извештај о Стојадину М. Јовановићу, регенту, сину Михаила Јовановића, хотелијера из Јагодине.

Јела Јована Јовановића коњичког капетана из Крагујевца, Балканска ул. бр. 4 извештава свога мужа Јована да су сви здраво и моли за новац.

Рада Ексердија из Београда, Његушева бр. 75, извештава Ацу В. Илића бив. трг. из Београда, сада војног обвезника да је примио извештај и известио његове у Ужици и Песковцу. Јавља да у стану и у радњи нема ништа. Ако му новац треба нека тражи од банке где је послао.

Стевка М. Радојевић из Ваљева, извештава Стевана Васића пуковника, да је добила карте и благодари на послати новац у 223 круна. И Мика ми често шаље а тако исто и Дари. Има доста новаца само би желели да често пишете. Стевка и Влада код куће и здрави су.

Мара В. Пантелићка из Крагујевца, извештава пуковника Вој. Д. Пантелића, да је са децом здрава и да је примила новац у 224.55 кр.

Последње вести

Са нашег фронта

— Српски званичан извештај —

Солун, 28. окт.

27. октобар прошао је без значајних догађаја.

Евакуисање Трста

Атина, 28. окт.

Војне власти у Трсту наредиле су цивилном становништву да евакуише варош у најкраћем року, пошто овој прети опасност од надирања италијанских трупа.

Нове трупе

Лондон, 28. октобра

«Дејли Хроникл» држи, да се у енглеској Африци може мобилисати још 343.000 људи.

Мобилисање Пољака

Рим, 28. окт.

Према „Трибуни“ пољски регрута за Немачку достићи ће само 50 процената, пошто је Русија већ мобилисала све Пољаке до 35 година. (Радио).

Избори у Америци

Лондон, 28. октобра

Поред депеше, која јавља да је Хјус изабран, стигла је друга депеша, према којој би био изабран Вилсон. До синоћ ниједан кандидат није имао потребан број гласова за избор. Листови објављују резултате не чекајући крај гласања. Ако би Вилсон био изабран, слабост његове већине паралисала би његов утицај. У политичким круговима Њу Јорка представља се потреба новог бројања билетена. (Радио).

Амстердам, 28. октобра

Рајгерова Агенција јавља: „Г. Хјус изабран је за председника републике Сједињених Држава.

Норвешка и Немачка

Христијансја, 28. окт.

Норвешку ноту однео је у Берлин норвешки министар. Текст ове ноте још се не зна. Сматра се као поуздано да ће Норвешка у питању сумарена остати на своје гледишту. Претпоставља се ипак могућност, да ће Норвешка донекле попустити пред немачким претњама и дати извесне могуће концесје, а нарочито да јој продаје извесну робу као ропу у замену за друге артикле из Немачке (Радио).

Држање Шпаније

Мадрид, 28. окт.

Председник шпанске владе изјавио је, да ће на вдућој сесији примити дискусију о оријентацији шпанске политике. (Радио).

Немачки терор

Женева, 28. октобра

„Журнал де Женев“ објавио је следеће информације: Војни гувернер фон Безелер издао је наредбу да сви Пољаци морају радити послове, које им одреде војне власти. Ко се успротиви биће ухапшен. Варшавска општина одбила је пристанак на ову наредбу. Пољска штампа отворено пише против ових мера. (Радио).

атње Белгијанаца

Лондон, 28. окт.

«Тајмс» слика црним бојама патње Белгијанаца у Фландрији. Сви способни одводе се на радове далеко од својих кућа. 2000 радника принуђено је да ради у Немачкој. (Радио).

Саопштења

— Владимир Станковић, монополи контролор, да се одмах јави Владимиру Комесарија.

— Да се јаве Владимиру Комесарија:

Г. Милорад Миловановић, нач. среза преспанског ради саопштења извештаја Обавештајног бироа Срп. Црв. Крста о његовом сину, бр. 1875.

Г. Глигорије Глигоријевић наставник охридске гимназије, ради пријема уверења Министар. Просвете, бр. 1891.

Г. Милорад Станојевић полицајар из Батоља и Александар Југовић ср. писар из Трстеника ради пријема карте из Србије.

Г. Воја Стефановић, учитељ из Грабовице, окр. крајинског, да се јави уредништву овог листа лично или писмом означивши своју адресу.

— Груја Грујић војни обвезник, практикант средњи из Гостивара, да јави Владимиру Комесарија у Солуну где се сада налази.

— Мика Копић или Радован Ађимовић из Јагодине, ано што знају о Милутину Михајловићу брату Николином нека јаве картом Свети Милошевићу.

— Госпођа Софија Лацковић удова, избеглица из Београда, моли се да јави своју адресу Љуби Урошевићу вој. чиновнику, инжењер. одељ. мин. војног — Крф. 3-3-3

и узвизима «Ура» није било краја као и узвизима „Живели“ када су певали интересантне руске народне мелодије. Изговорено је и неколико прикладних здравица.

Приликом ове лепе свечаности наша руска браћа и наше руске сестре опет су показали све лепе особине које их красе: просто срдачност, искреност и топлину; способност да се до самопрегорења жртвују, предусретљивост и крепку вољу да истрају на пословима за добро и срећу човечанства. Искрени погледи, искрена радост и искрена захвалност из очију рањеника и болесника који бивају у Руској болници на један беспримерно савршен начин неговани, сведоче најбоље о лепоти и величини руске душе.

Хвала великој и моћној браћи. М.

ПОШТА За Србију

— Мајор Милан Анђелић извештава своју матер Персу, жену Емилију и синове Жижку, Драга и Ратољуба у Неготину (крајински), да је са братом Стојаном жив и здрав. Све их по здравља и моли, да му јаве преко Срп. Црв. Крста — Женева, или Београд. Новина, на број поште 111, како су са здрављем треба ли им новаца, те да им редовно шаље и да ли су послали им новац примили. — Пет месеци нема вести о њима, а не зна ни где је Душан сада. Је ли сестра још у Румунији и где је Аца? Да извеште снајку Емилију о томе и јаве, како је она са децом у Ужицу.

— Драгомир Ј. Пурић извештава мајку у Београду и пријатеље да је са Љубишом здрав.

— Љубомир М. Игругиновић, наредник моли Гашиу Радовића из Краљева, да га извести шта је са Даром и децом, где су и јесу ли живи и здрави. Љуба је здрав. Извештај преко Београд. Новина или Срп. Црвеног Крста у Женеви. Пошта бр. XVI.

— Милану Матићу трг. из Ваљева — Женева. Послах ти 7. септембра 720 швајц. Фран. молим те олговори ми о пријему. Јави мојима да сам здрав и да им шаљем новаца сваког месеца, а јула сам послао поред привезене суме још једну већу суму. Нека јаве о своме здрављу и пријему новца. Извести их да ми се јавио професор Бека Цветковић, здрав је и поздравља ове је и наше. Ако буде какве так-

се положи и задужи ме. Прими поздрав са Божовићима, мојим нећацима од твог пријатеља Панте М. Сарића.

— Владимир Јанковић редов последње одбране, извештава свога оца Симу Јанковића из Станова — Крагујевац, да је са Благојем жив и здрав и моли да му се јави како су вод куће.

— Јоле Гојковић учитељ моли Тоду Стојковићу да извести Дару учитељцу да је здрав. Пата за њихово здравље. Одговори преко Црв. Крста.

— Воја Јаковљевић учитељ моли г.г. Стојана Рибарца адвоката и Животу Стокића из Петровца — Млава, да извеште његову жену Стевану у Бурусу, да је с Милосавом здрав, да га извеште преко Црвеног Крста јесу ли му: мајка, деца и жена здрави.

— Никола Н. Петровић поручник из Топле моли г. Трајка Јовановића кафецију из Бучја, ср. зајечар. окр. тимочког, да извести његову жену Стану и ћерку Анђелину, да је жив и здрав и пита да ли су примиле послата им новац у 150 круна. Да се јаве преко Црв. Крста у Женеви.

— Милош Качаревић резерв. наредник извештава Ружицу Качаревићу и Марију Минавићу, да смо ја, Милош и Драгић здрави и молимо да нам се истим путем и наши јаве. Њихов оглас из Србије добила смо.

— Радојица Велимировић трг. из Ваљева извештава своју жену Перку и децу да је жив и здрав и налази се у Солуну и моли своје да му се јаве преко Беогр. Новина.

— Исашу Ранковићу в. чинов. жех. дирекције, Дубље окр. крушевачки, Београд или Ниш моли да јави Јелени М. Милијићу Браћа, да сам здрав и да сам у Солуну. Нека ми се јави преко Беогр. Новина и Црв. Крста Везе до данас нисам добио. Уједно молим да помогнете новчано моју жену Зорку. Пошта 999. Много вас поздравља Драг. Туцаковић, в.-вођ.

Оглас

Српска Црвени Крст моли сва Друштва Црвеног Крста и Одборе за прикупљање прилога да не шаљу нашем Црвеном Крсту прилоге непосредно, као што је објављено у прогласу, него да их шаљу нашим мисијама на страни. Црвени Крст намерава све трошкове који од тога произађу било за закуп локала за смештај ствари било за друге.

Из канцеларије Краљев. Срп. Генер. Консулата у Солуну, 22. октобра 1916. год. ПБр. 2825.

Велико Стовариште

Г. Ј. Карвонидеса

улица Симерос 5.

КОЊАБА, ВИНА и других артикала.

Најсолиднија услуга. Цене су врло умерене. 13-5

Атинска Банка

има част известити публику, официре и војнике, као и српске избеглице да је отворила једну филијалу

у дну улице која чини угао са „Грчком Народном Банком“, а према улици Венизелос.

По споразуму са Министарством Финансија Краљ. Србије, ова филијала узела је на себе поштом новача њиховим породицама у Француској, Алжери, Тунису, Русији, Кореји и свима француским колонијама, у Швајцарској, свима Савезничким и неутралним земљама, као и у главним варошима Србије.

Филијала је узела на себе и следеће банкарске операције:

Куповину и продају стране монете, емисију кредитних писама; налоге за исплате у свима варошима Грчке, Европе и прекоморских земаља; берзанске налоге и исплате купона итд.

Сем тога, по налогу „Српског Црвеног Крста“ примила је на себе депоновање новчаних прилога који су му намењени.

Д-Р АЛЕКСАНДРИДЕС специјалиста за унутарње бо лести. — Управник болнице за заразне болести

Поткожно убрзгавање Неосалварана као и новог француског препарата „Galy“ противу сифилиса.

Прима сваког дана од 11—12 пре и од 5—6 по подне у француској апотеци ул. Франк бр. 35 — у згради француске болнице — а од 2—4 по подне у своме стану улица престола, наследника Ђорђа бр. 35 — упоредно ул. са булеваром краља Константина. 19—12

Д-Р АЛБЕРТ ГАТЕЊО ЗУБНИ ХИРУРГ Дипломираног од Медицинског Факултета и Школе за зубно лекарство у Паризу. Савршено лечи уста и врши све модерне зубне радове за 3—4 дана.

18-то годишње икоуство 84 ул. Венизелос, 147 ул. Египта. 33—

РЕКС

Фабрика цигарета — Јану-каки Протопапа

Рекс се зове нова марка цигарета горње фабрике. Зове се тако, јер је то краљица свих

других марака својим одличним квалитетом и особитим укусом и финим мирисом.

Препоручујемо цигарете Рекс, Реа, Фос, Авги и Кирри, које се могу добити у свима продавницама дувана. 27—36

Нова Књижара МЕШУЛАМ и МАТАРАСО

43 улица Велики Александар 43 — Солун.

Велико стовариште свију канцеларијских потреба. Продаја ангро и детаљ.

Препоручује се свима надлештвима и канцеларијама.

Цене најумереније. 15—15—2

Најбоље и најунусније су

Улица Франк 31 15—30—2 Солун.

ФАБРИКА ЦИГАРЕТА

„НЕСТОС“

НАЈВЕЋА НА ОРИЕНТУ — 500 РАДНИКА

Специјалитети:

Нестос	Киви	Див.	1.—
„ Глубек	„	0-80	
„ Јани	„	0-65	
„ Афро	„	0-50	

62—

Посетите и купите у Солуну све намирнице у најстаријој и најпривлачнијој радњи

Колонијално-деликатесне робе

В. МУСИО

ОСНОВАНА 1860. ГОД.

Улица Булгаротон бр. 6 у близини Централне Поште.

ОГРОМНО СТОВАРИШТЕ:

Свих врсти конзерви, Сардина, риба итд. Кондезованог млека.

Велики избор свих врста француских вина, ликера, коњака, шампања итд.

Из првих фабрика: бонбона, посласница, чоколада, бисквита, разна теста итд.

Најфинији зејтин, путер. Свеће „Аполо“ и „Фуршје“.

Сапуни и парфимерије првог квалитета.

Разне минералне воде. Боја за обућу итд.

ЦЕНЕ УМЕРЕНЕ И УТВРЂЕНЕ

Сва је роба јевтинија но ма у којој другој радњи.

Продаје на велико и на ситно. 58—60

ПРЕПОРУЧУЈУ ВАМ СЕ

најбоље цигарете

„ВЕНИЗЕЛОС“

од 0-50, 0-75 лепта и 1 драхме

Продају се свугде

Главна продаја у филијалу „Атлас“ киоск „Бела Кула“

ФАБРИКА УЛИЦА ФРАНК БР. 28—30

86—

Један од најудобнијих и најзанимљивијих варијета-а у Солуну јесте

„ГЕТЕ“

који се налази на којој, у близини „Беле Куле“

Програм је врло одабран са много занимљивих та-чава. Сада је пространа и одлично осветљена.

Пића су од најбољих француских и енглеских марака. Оркестар одличан.

После варијета кабаре

зато сви у „ГЕТЕ“

СИНОВИ Г. А. ВРЕРА И К^О ЛТД.

СОЛУН

НАЈВЕЋЕ СТОВАРИШТЕ:

Позамантерије, чарапа, бижутерије, мириса, чипака, пантлика платна, мушета. Париских артикала, женске конфекције, гвожђарије и т. д.

— ЦЕНА УТВРЂЕНА —

Продаја на велико и на ситно по истој цени.

Најстарија и највећа радња у Солуну

нове помодне робе

МЕРКАДО ЈЕСИА

улица Венизелос бр. 31.

Приспеле су огромне количине МЕКИНТОША за господу и даме, за г. г. пешадјске и коњичке официре

„IMPERMEABLE“ енглески КВАЛИТЕТ ЕКСТРА

По цени које искључују сваку конкуренцију.

Велики избор женских палета-а од плиша, штофа и т. д. најелегантнији крој по последњој париској моди.

Ове недеље приспели штофови за костиме, велике шврљне од шевиота, габардина и т. д.

ЦЕНЕ СУ СТРОГО УТВРЂЕНЕ.

3—16

ВЕЛИКОЈ МЕЊАЧКО-БАНКАРСКОЈ РАДЊИ

ВАРУХА САЛТИЕЛА и С. СКАПЕ

Преко пута Тиринга — СОЛУН — ул. Венизелос 8.

Поверавајте ваше мењачке и банкарске послове, јер се одликује својом солидном и кувантом радњом.

Врши све банкарске послове увек тачно и по дневном курсу. 52—

Српско Трговачко Друштво А. Д.

из Београда.

— СОЛУН —

Мисир Чарши бр. 3. (Спроку Централне Поште у згради Хотел „Слободе“—„Liberté“)

Обавља све банкарске, трговачке и транспортне послове. Врши обичне и телеграфске новчане исплате за Србију, Швајцарску и све Савезничке државе.

Са положаја може новац да нам се упућује поштанским упутницама у свима монетама.

Уз сваку поштомљу треба нам јавити тачну адресу коме има новац да се упути.

Прима новац на штедњу и чување.

Обавештења бесплатно. 20—30

УПРАВА.

ГОСПОДО! Препоручујемо Вам да и даље пушите само цигарете из прве и највеће фабрике цигарета

САЛОНИКА

КАИРО — АЛЕКСАНДРИЈА — СОЛУН

Најбоље и најунусније цигарете и дуван свих врсти.

Награђена првом највећом наградом на изложби у Филадельфији.

НА ПРОДАЈУ У СВИМА ДУВАНЦИНИЦАМА

Нарочито „Миродато“ и ДУВАН ЗА ЛУЛЕ. 109—90